

DRUŠTVENE VIJESTI

AKTUELNE AKTIVNOSTI JUGOSLAVENSKIH SEMENARA

Mladen MIRIĆ

Zajedničke staleške aktivnosti jugoslovenskih semenara odvijaju se dosta uspješno počev od formiranja Društva za sjemenarstvo Jugoslavije i pokretanja časopisa »Sjemenarstvo«. Po svemu sudeći, tokom 1991. godine, biće nešto više opštih stručnih akcija, o čemu svedoči sledeći pregled:

1. Opšte i upravne aktivnosti

a. Kandidovanje Jugoslavije za domaćina 24. Kongresa Međunarodnog udruženja za ispitivanje semena (ISTA) predviđenog za 1995. godinu. Savezni sekretarijat za poljoprivredu blagovremeno se zvanično obratio Sekretarijatu ISTA sa zahtevom da Jugoslaviji poveri održavanje 24. Kongresa 1995. godine. Odluka o tome očekuje se na 23. Kongresu u Argentini 1992. godine.

b. Uskoro treba očekivati zahtev za pristupanje naše zemlje Međunarodnoj uniji za zaštitu novih biljnih sorti (UPOV).

c. U toku je stručna rasprava o izmenama i dopunama Pravilnika o kvalitetu semena poljoprivrednog bilja. Predviđeno je da se, nakon prihvatanja izmena i dopuna, objavi prečišćeni tekst ovog pravilnika, čija puna primena treba da teče od početka 1992. godine. Do tog vremena potrebno je da se semenarski subjekti u potpunosti prilagode novim odredbama toga podzakonskog propisa.

d. Takođe je na javnu raspravu upućen potpuno inoviran nacrt Pravilnika o kvalitetu sadnog materijala poljoprivrednog bilja.

2. Stručno-naučne manifestacije*

a. **Jugoslavensko-francuski seminar o sjemenarstvu.** Na inicijativu Ministarstva poljoprivrede Francuske (početak februara 1991.) prihvaćeno je da se organizuje zajednički seminar o sjemenarstvu. Dogovoreno je da se seminar održi na Novosadskom sajmu 16. i 17. maja 1991. godine u organizaciji francuske strane. Seminar je mešovitog karaktera, jer ima informativne i poslovne aspekte, podjednako učešće broja izlaganja sa obe strane i mogućnost razmene mišljenja kroz pitanja i diskusiju, odnosno poslovne i stručne kontakte predstavnika. Cilj seminara je međusobno upoznavanje sa propisima i dostignućima u oplemenjivanju najvažnijih kultura, proizvodnji, doradi i marketingu sorte i semena. Ovo je prvi seminar ovakvog tipa, pošto se organizuje pod pokroviteljstvom dva nadležna ministarstva, a otvara mogućnosti za širu i dublju saradnju iz domena selekcije i sjemenarstva između subjekata dve zemlje. Pri tome treba imati u vidu da je Francuska najveći evropski proizvođač i izvoznik semena, odnosno druga semenarska zemlja sveta (iza SAD). Dosadašnja saradnja naših država u ovim oblastima nije naročito razvijena.

* Nažalost, kada su pripreme za održavanje ovoga seminara privedene kraju sa obe strane, prispelo je obaveštenje Ambasade Francuske u Jugoslaviji da oni odustaju od organizovanja i učešća u ovom zajedničkom seminaru. Kao razlog za odustajanje navodi se nezainteresovanost francuskih firmi da u ovakvoj jugoslovenskoj situaciji budu organizatori i učesnici seminara o sjemenarstvu.

Od posebnog značaja za jugoslovenske učesnike seminara, odnosno za buduću saradnju, mogu biti pitanja usavršavanja regulative, organizacije i načina rada na tržišnim principima, razmena naučnih i stručnih dostignuća, kao i upoznavanje marketinga i ugovaranje zajedničkih poslova. Stoga je potrebno predstaviti tematski sadržaj dogovorenih izlaganja francuskih i jugoslovenskih eksperata, koji će biti referisani na seminaru.

Francuska strana će izložiti sledeće teme:

- Ekonomski značaj semenarstva u Francuskoj,
- Organizacija semenarstva u Francuskoj,
- Ogledi za priznavanje sorti i uvođenje u zvanični katalog Francuske,
- Funkcionisanje kataloga Evropske zajednice,
- Zaštita sorti,
- Organizacija i finansiranje istraživanja u Francuskoj,
- Kontrola, sertifikacija i kvalitet semena u Francuskoj,
- Šema sortnih oglada sa aspekta korišćenja,
- Smer selekcije kod osnovnih kultura,
- Valorizacija javnih istraživanja,
- Kvalitet, zaštita i dorada semena žita,
- Marketing sorti,
- Ciljevi selekcije kukuruza i suncokreta,
- Iskustva u obrazovanju kadrova za semenarstvo u istočnim zemljama,
- Selekcija, proizvodnja i kvalitet semena kukuruza,
- Berba, sušenje, dorada, kalibriranje, čuvanje, pakovanje, smeštaj i transport semena,
- Pобољшanje kvaliteta sorti šećerne repe,
- Krmne leguminoze: (ciljevi selekcije sa stanovišta korisnika, organizacija istraživanja i umnožavanja sorti),
- Proizvodnja semenskog krompira,
- Kvalitet, zaštita i dorada semena povrća i cveća,
- Semenarstvo povrća u projektu (kontekstu) konzumno-tržišnog povrtarstva.

Jugoslovenska strana će izložiti sledeće teme:

- Prikaz propisa iz oblasti priznavanja, širenja i zaštite sorti u Jugoslaviji,
- Organizacija, mogućnosti i potrebe jugoslovenskog semenarstva,
- Propisi o sertifikaciji semena u Jugoslaviji u komparaciji sa OECD pravilima,
- Način i organizacija ispitivanja kvaliteta semena sa stanovišta izvoza i uvoza,
- Aktuelni rezultati oplemenjivanja bilja i semenarstva u Jugoslaviji po vodećim institutima:
 - Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad,
 - Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja, Zagreb,
 - Institut za kukuruz »Zemun Polje«, Zemun—Beograd,
 - Poljoprivredni institut, Osijek,
- Dostignuća i dalji pravci oplemenjivanja suncokreta,
- Oplemenjivanje i semenarstvo krmnog bilja,
- Oplemenjivanje i semenarstvo povrća.

Sugerisano je referentima da u svojim saopštenjima ukažu na mogućnosti proširenja saradnje u konkretnom domenu. Na osnovu toga, i predloga

iz diskusije učesnika, izvršila bi se ocena seminara i utanačili glavni pravci daljih zajedničkih akcija. Od referenata je traženo da unapred pripreme kraće teze (plan) izlaganja, na osnovu kog bi se izbeglo dupliranje, odnosno nepotpuno predstavljanje materije. Radi što uspešnijeg organizovanja seminara sačinjen je spisak 70 jugoslovenskih firmi koje treba pozvati na ovaj skup, budući da je dogovoreno do 100 učesnika iz Jugoslavije (svakog od dva dana trajanja seminara). Pozivnice će svim učesnicima uputiti Ambasada Francuske u Jugoslaviji. Ocenjeno je korisnim da se učesnici anketiraju po pitanju međusobnih poslovnih i stručnih kontakata, koji bi se mogli upriličiti po završetku seminara.

b. Savetovanje o semenarstvu krmnog bilja. Predviđeno je da se krajem maja ove godine priredi tematsko savetovanje posvećeno semenarstvu krmnog bilja u Jugoslaviji. Ovaj skup treba da se održi u Zaječaru.

c. Redovna Skupština i Simpozijum o semenarstvu Jugoslavije. Deveta redovna Skupština Društva za semenarstvo Jugoslavije i prateći Simpozijum jugoslovenskih semenara treba ove godine da se održi u poslednjoj dekadi juna. Organizator je Društvo za semenarstvo Republike Srbije. Predloženo je da ovaj put moto savetovanja bude ekonomska problematika selekcije i semenarstva.

d. Kongres semenara Jugoslavije. Pokrenuta je inicijativa da se tokom 1992. godine održi prvi Kongres jugoslovenskih semenara. Za manifestaciju takvog ranga moraju se tokom 1991. godine izvršiti temeljne pripreme.

3. Ostale aktivnosti

(a) Bilo bi poželjno i korisno da se ove godine pokrene procedura kod svih jugoslovenskih prometenika semena (javnih i privatnih) za formiranje domaćeg udruženja ovih firmi. Tako oformljeno udruženje treba, kao kolektivnog člana, oficijelno prijaviti Međunarodnom savezu za trgovinu semenskom robom (F.I.S.). Do sada je naše učešće u ovoj, sve važnijoj, međunarodnoj asocijaciji bilo postavljeno na palijativne, nezvanične osnove, učestvovalo se parcijalno, uz relativno pasivno učešće u radu F.I.S.-a.

(b) Valjalo bi razmotriti potrebe i mogućnosti inoviranja funkcija i proširivanja sastava cehovskog Društva za semenarstvo Jugoslavije. Ovaj oblik organizovanja stručnjaka i naučnika moguće je proširiti da okuplja selekcionere, semenare i proizvođače sadnog materijala (Društvo selekcionera, semenara i sadničara Jugoslavije).

Njega treba osamostaliti u vanstranačkom i svakom drugom pogledu i usmeriti na zaštitu strukovnih etičkih i profesionalnih interesa članstva, umesto dosadašnjeg »služenja« apstraktnim potrebama društva. Naravno, ovo bi podrazumevalo bitan stepen revizije postojećeg Statuta Društva, uz istovremeno podizanje nivoa obaveza svakog člana, odnosno afirmaciju statusa članova Društva.

(c) Savezni sekretarijat za poljoprivredu široko je distribuirao jedan opširniji upitnik dobijen od FAO, radi prikupljanja podataka koji se svake pete godine objavljuju u publikaciji FAO SEED REVIEW. Odziv je ovaj put nešto potpuniji nego u prethodnoj prilici (1985. godine), ali još uvek nije primeren efektima koje ovakva publikacija može doneti. Ipak se očekuje da će prikupljeni i raspoloživi podaci uspešno prezentovati jugoslovenska dostignuća i firme iz oblasti oplemenjivanja bilja i semenarstva.

SAVEZ POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA JUGOSLAVIJE
DRUŠTVO ZA SEMENARSTVO JUGOSLAVIJE
SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA REPUBLIKE SRBIJE
SEKCIJA ZA SEMENARSTVO REPUBLIKE SRBIJE

ORGANIZUJU

IX-u Skupštinu Društva za semenarstvo Jugoslavije i IX-i Simpozijum na temu:

EKONOMSKI PROBLEMI I EFEKTI SEMENARSTVA U JUGOSLAVIJI

Mesto održavanja: Kopaonik, 26—29 juna 1991.

ORGANIZATOR:

DRUŠTVO ZA SEMENARSTVO JUGOSLAVIJE

DOMAĆIN:

održavanja IX-e Skupštine i IX-og Simpozijuma
SEKCIJA ZA SEMENARSTVO REPUBLIKE SRBIJE

ORGANIZACIONI ODBOR:

Predsednik

Dr Batrić Radenović
Preduzeće »SEME« Beograd
tel. 011/686-538

Sekretar

Dipl. ing. Anđelka Lazarević
SPIT Republike Srbije,
Kneza Miloša 7a/II, tel. 011/330-119

ČLANOVI:

1. Mr Ivan Brnić, SO — Nova Gradiška
2. Mr Snežana Pavlović, Institut za lekovito bilje — Beograd
3. Dr Teo Zor, Biotehnički institut — Ljubljana
4. Dipl. ing. Miroslav Ljubičić, »Agrocoop« — Novi Sad
5. Dr Miladin Vesković, Institut za kukuruz — Zemun Polje, Beograd
6. Dr Ivan Kolak, Fakultet poljoprivrednih znanosti — Zagreb
7. Dipl. ing. Dragiša Šljivančanin »Agrozajednica« — Beograd
8. Prof. dr Bora Jovanović — Poljoprivredni fakultet — Zemun, Beograd
9. Dr Ilija Ramušovac, Poljoprivredni fakultet — Sarajevo
10. Dr Petre Ivanovski, Zemljodelski Institut — Skoplje
11. Dipl. ing. Valjdet Milaku, PP »Maližgan« — Klina
12. Dr Stevan Dakić, PKB »Agroekonomik« — Beograd
13. Dr Radovan Popović, Republički ministar. za polj. šum. i vod., Beograd
14. Dipl. ing. Radislav Pantić, Institut za strna žita — Kragujevac
15. Dipl. inž. Radmila Popović, Institut za kukuruz Z. Polje, Beograd
16. Dipl. ing. Vojislav Alimpić, Preduzeće »Seme« — Beograd
17. Dipl. ing. Dragojlo Selaković, Institut za kukuruz — Z. Polje, Beograd
18. Dipl. ing. Velibor Skelić, Preduzeće »Seme« — Beograd
19. Dipl. ing. Goran Kandić »Hibrid« — Beograd
20. *Dipl. ing. Jovića Mirjanić »SEME« — Beograd*
21. Dr. Ostojić, Institut za krmno bilje — Kruševac

22. Dipl. ing. Dušan Obradović, Preduzeće »Seme« — Beograd
23. Dipl. ing. Uroš Miletić, Inst. za krmno bilje — Kruševac
24. Dipl. ing. Tomislav Šljapić, Institut za rat. i povrt. Novi Sad
25. Mr Vidosav Radović, Poslovna zajednica za semenarstvo — Novi Sad

PROGRAMSKI SAVET:

Predsjednik

Prof. dr. Ivan Mihaljev
Polj. fakultet Novi Sad
Tel: 021/59-243

Zamenik

Mr. Mladen Mirić
Savezni komitet za poljoprivredu Bgd.
Tel. 011/604-457

ČLANOVI

1. Dr. Miliwoje Mišović, Institut za kukuruz Zemun Polje, Beograd
2. Prof. dr. Miodrag Marić, Polj. fakultet Zemun, Beograd
3. Dr. Veljko Simin, Ministar za poljoprivredu Rep. Srbije Beograd
4. Prof. dr. Dragan Škorić, Polj. institut Novi Sad
5. Dr. Ivan Kolak, Fak. poljoprivrdne znanosti Zagreb
6. Dr. Batrić Radenović, preduzeće »Seme« Beograd
7. Prof. dr. Cvetanka Najčevska, Zemljodelski fakultet Skoplje
8. Prof. dr. Jože Šparing, Biotehnička fakulteta Ljuljana
9. Dr. Milorad Stošić Institut za krmno bilje Kruševac
10. Dr. Dragoljub Maksimović, Institut za strna žita Kragujevac
11. Dr. Ivo Đinović, Institut za povrtarstvo Smederevska Palanka
12. Dr. Vladan Plazinić, preduzeće »Uljarica« Beograd
13. Dr. Milutin Čirović, Polj. institut Novi Sad
14. Dr. Đorđe Gatarić, Zavod za poljoprivredu Banja Luka
15. Dr. Vukašin Ilić, Savezni komitet za poljoprivredu — Beograd
16. Dr. Sanija, Alibegović-Grbić, Polj. fakultet Sarajevo
17. Dr. Uroš Lugonja, PKB »Agroekonomik«, Beograd
18. Dr. Mirjana Milošević, Polj. institut Novi Sad
19. Prof. dr. Radomir Lalić, Polj. fakultet Priština
20. Dipl. ing. Rato Dubljević, Polj. institut Titograd
21. Dr. Svetin Gašparev, Institut za oplemenj. bilja Zagreb
22. Prof. dr. Mirko Stepanović, Polj. fakultet Osjek

IZVRŠNI ODBOR

1. Dipl. ing. Goran Kandić, predsednik »Hibrid« Beograd
2. Dr. Batrić Radenović »Seme« — Beograd
3. Dr. Miladin Vesković, Institut za kukuruz Z. Polje, Beograd
4. Dipl. ing. Miroslav Ljubičić, »Agrocop« Novi Sad
5. Dipl. ing. Velibor Skelić »Seme«, Beograd
6. Dipl. ing. Lazarević Anđelka — SPITS Beograd
7. Mr. Snežana Pavlović, Institut za lekovito bilje, Beograd
8. Mr. Nebojša Nikitović, PZ »Agrozajednica« — Beograd

TEMA SIMPOZIJUMA

EKONOMSKI PROBLEMI I EFEKTI SEMENARSTVA U JUGOSLAVIJI

UVODNI REFERATI

1. ULOGA, EKONOMSKI PROBLEMI I EFEKTI SEMENARSTVA U BILJNOJ PROIZVODNJI
AUTORI: Mr MLADEN MIRIĆ, Prof. dr. IVAN MIHALJEV
2. OPŠTI ZNAČAJ, EKONOMSKI PROBLEMI I EFEKTI U OPLEMENJIVANJU BILJA I SEMENARSTVU.
AUTORI: Prof. dr. JANKO DUMANOVIĆ, Prof. dr. MARINČIĆ, Prof. dr. KOROŠEC, Prof. dr. ŠKORIĆ, Dr. I. ĐINOVIĆ i dr.

U okviru ova dva uvodna referata svi zainteresirani istraživači iz oblasti oplemenjivanja i semenarstva mogu svoje radove izložiti u poster sekciji za grupe kultura:

1. STRNA ŽITA,
2. SUNCOKRET, SOJA, ULJANA REPICA, ŠEĆERNA REPA,
3. KRMNO BILJE,
4. POVRĆE

OBLAST PROUČAVANJA: Ekonomika, oplemenjivanje, proizvodnja i kvalitet semena navedenih kultura.

OBIM UVODNIH REFERATA: 15 strana sa svim priložima, a vreme izlaganja 20 min.

OBIM OSTALIH NAUČNIH REFERATA: 2 stranice — sinopsis sa svim priložima, a izložiće se u poster sekciji na posteru veličine 100 × 150 cm prema sopstvenom nahođenju autora uz običajni redosled: naslov rada, uvod, metode ispitivanja, rezultati i diskusija, zaključak i literatura sa sinopsisom radi objavljivanja kasnije u časopisu »Semenarstvo«.

Uvodni referati i naučni referati napisani u vidu sinopsisa ako se dostave do 20. maja 1991. god. programskom savetu biće publikovani u Zborniku radova pre Savetovanja i uručiće se učesnicima savetovanja pri dolasku. Rezultati radova iznešenih u sinopsisu biće izloženi od strane autora u poster sekciji. Autori su obavezni da sinopsis ponesu sa sobom i da ga pre izlaganja postave na odgovarajuće mjesto u sali za Kongrese. Referati izloženi u poster sekciji objaviće se u časopisu »Semenarstvo« tokom 1991. i 92. godine te predlažemo autorima da iste blagovremeno pripreme posle savetovanja prema uputstvu časopisa »Semenarstvo« radi objavljivanja.

Svoje programe u poster sekciji u trajanju od 15 min. mogu izložiti i naši sponzori, Hemiska industrija za zaštitu bilja, fabrike mineralnih đubriva i fabrike poljoprivrednih mašina. Njihovi radovi takođe će biti publikovani u časopisu »Semenarstvo« tokom 1991/92. god.

PROGRAM RADA I BORAVKA

Utorak 25 juna 1991. god.

- Dolazak i smeštaj delegata i gostiju
- U večernjim satima zajednička sednica predsedništva društva za semenarstvo Jugoslavije i organizacionog odbora i programskog save-
ta.

Sreda 26 juni 1991. god.

POČETAK RADA SKUPŠTINE U 9 h

Dnevni red:

1. Otvaranje skupštine i izbor radnih tela
2. Izbor radnog predsedništva
3. Izbor zapisničara i overitelja zapisnika
4. Izbor komisije za zaključke
5. Pozdrav gostiju
6. Usvajanje dnevnog reda
7. Izveštaj o radu Društva za semenarstvo Jugoslavije za 1990/91. god. (mr. Ivan Brnić predsednik) i plan rada za 1991/92. god.
8. Izveštaji o radu sekcija republika i pokrajina podnose predsednici sekcija
9. Finansijski izveštaj i potvrđivanje završnog računa Društva za 1990. god.
10. Diskusija o podnetim izveštajima
11. Razmatranje i usvajanje finansijskog plana Društva za 1991. i donošenje odluke o visini članarine za fizička i pravna lica kao i članova Društva za semenarstvo.
12. Izveštaj o radu časopisa »Sjemenarstvo« — Nena Filipović
13. **Ručak** od 13—15 a od 16—19 postavljanje postera od strane autora

Četvrtak 27 juni 1991. god.

od 9—11,30 h

od 11—11,30 h kraća pauza

od 11,30—12,30 h

od 12,30—13 h diskusija o podnetim referatima

od 13—15 ručak

od 15—19 h razgledanje postera, diskusija i zaključci.

od 20 h drugarsko veče

Petak 28 juni 1991. god.

Stručna ekskurzija — polazak u 8 sati autobusom ispred hotela. Obilazak manastira Žiča kod kraljeva. Poseta Institutu za strna žita Kragujevac i ručak, obilazak Mauzoleja Karadorđevića na Topoli i povratak u Beograd oko 20 h.

PREVOZ: Autobus. BEOGRAD — KOPAONIK.

Pravci dolaska na Kopaonik: Iz Beograda autobusom direktna veza Beograd—Kopaonik — INFORMACIJE kod »JUGOTURSA« Beograd 011/763-876

KOTIZACIJA: autori radova i koreferata oslobođeni su kotizacije a za ostale učesnike kotizacija iznosi po učesniku: 1000 din i obuhvata troškove organizacije savetovanja.